

Vaba Aja Keskuse TEATED

Reedel, 22. juunil algusega 17.00
KÕRGESSAARE JAANIJOOKS
Stardipaik Kõrgessaare Valitsejamaja juures. Põhidistantsid 4,5 km ja 9,0 km. Lisaks lastejooksud alates 3-4 aastastest. Kõigi vanuserühmade parimatele auhinnad, lisaks veel loosiauhinnad. Registreerimine jooksuks algab kell 16.00. Lisainfo 5055732 – Artur

*****

Reedel, 22. juunil algusega 21.00 Kõrgessaare mõisapargis KÕRGESSAARE VALLA JAANIÕHTU

Saate näha erinevaid esinejaid. Tantsuks mängib **KULDNE TRIO**. Loomulikult korraldame ka erinevaid "rahvuslikke" jõukatsumisi. Sööök ja jook kohapeal olemas. Pidu kestab kaua..., kord aastas ju võib! Kaupmehed helistage telefonil 5055732.

*****

Laupäeval, 23. juunil algusega
11.00 Kõrgessaare aleviku korvpalliplatsil
JAANITURNIIR KORVPALLIS
Võistkondade registreerimine alates
10.30 - st. Lisainfo Mati Kiiver - 5082208
või Artur Valk - 5055732.

Lauka jaanituli

23. juunil Lauka kooli pargis.
Algus kell 20.00

Sündmused Kõpu tuletorni juures

24.juunil kell 17.00 esinevad **Jaak Tuksam, Riho Sibul, Jaanus Nõgisto**

*****

29.juunil kell 20.00 - Väike öömuusika
Janne Ševtšenko (sopran, Rahvusooper Estonia) Villu Veski (saksofon), Tiit Kalluste (akordion).
Meeleolukas kontsert viisidest, mis tulevad Ladina-Ameerikast ringiga Eestisse. Janne fantastilisele esitusele, kommentaaridele ja lavalistele liikumisele lisab Villu põnevad pajatused enda ja Tiidu reisidest Argentiinasse ning mujale.
Kavas: Antonin Dvořák, Geronimo Gimenez, Manuel de Falla, Astor Piazzolla, Raimond Valgre, Georges Gershwin, John Harold Kander, Louis Armstrong.

*****

30.06.2012 kell 12.00 – "Minu tuletornid" raamatu ja lauamängu tutvustus autori Hedda Peet poolt.
Kohapeal saab mängida lauamängu ja osaleda tuletorni joonistamise võistlusel.

Tänavused Lauka kooli lõpetajad

Gerda Mihaliski, Regina Otsing, Angelina Silk, Kertu Suve, Valmar Kiive, Ken Pähn, Markus Järvroos, Jaagup Püssim, Mart Niidas, Tambet Kattel, Dag-Revert Keskla, Rando Vösamaa, Janno Vösamaa, Martti-Jan Afonin, Toomas Valk.
Klassijuhataja: Luule Leiger

Tuhandemiiline teekond saab alguse ühestainsast tähtsast sammust. Esimene samm on astutud...

Lauka Põhikooli lõpuaktus toimub neljapäeval,
21. juunil, algusega kell 16.00

Lastead Vigri lõpetajad 2012

31.05.2012 läbisid 6-aastaste õppekava ja lõpetasid lasteaias: Riin Lehtla, Romi Saskia Ruus, Brita Valk, Oksana Rako, Jan Erik Sarv, Risto Klee, Jakop Aron, Sten Sihver, Gustav Eduard Jaanus. Õpetajad: Lii Romandi, Ellen Jõhvik, Lea Leo

2. juunil külastas
Lehtma sadamat
sõjalaev
„Ristna“.
Laev oli avatud nii suurtele kui väikestele külalistele.

Foto:
Ludmilla Träder

SÜNDIS UUS VALLAKODANIK

Emma Püssim

ÖNNITLEME JUUNIKUU EAKAID
SÜNNIPÄEVALAPSI JA JUUBILARE!

REET KARK
VILMA LAHEMAA
HARALD LIIVA
OLEV LAUR
ALMA SILK
AHTO VEETAMM
LEA PÖLLUSTE
LEHTE KIIVE
VIRVE JÄRVROOS
KALJU UNT
JUTA PERTEL
JUHAN TÄÄKRE
HELI HARAK
GENNADI ALEKSEJEV
MAIBRID SILK
TOIVO JAANUS

Kõpus majakas sai uue välisilme

Tuletorni alumist osa toetavad umbes kahe kolmandiku ulatuses kontraforsid, mis on kaetud betoonist särgiga. Ülemine osa on aga paekivist ning just sealt hakkas krohvi alla sadama ja lubivärv kaduma. Paekivist osaga tekkis remondi käigus probleeme, sest Saksamaal toodetud lubivärv sellel ei püsinud. Kasutusele võeti Saaremaal Kaarmas põletatud lubi. Nüüd on meie valla sümbol uues valges kuues, valmis vastu võtma kõiki külalisi.

Foto: **Katrin Sarapuu**

NÄITUSED:

**Vaba Aja Keskuse
KUNSTIRINGIDE KEVADNÄITUS**
Valitsejamaja kahel korrusel.
Vaatamiseks avatud alates 1. juunist

*****

Fotonäitus Sulev Nõmmikust
kuni augusti lõpuni
Kõrgessaare vallamaja fuajees.

Vallavolikogu istung

Kõrgessaare valla 2011.aasta majandusaasta aruande kinnitamine.

Kinnitada lisatud Kõrgessaare valla 2011. aasta majandusaasta aruanne.

Laenu võtmine.

Lubada Kõrgessaare Vallavalitsusel võtta laenu summas kuni 247000 eurot, tähtajaga kuni kümme aastat, seejuures taotleda laenu väljamaksete teostamist osade kaupa 2012-2013 aastate peale vastavalt väljamaksete tegelikule vajadusele.

Kõrgessaare Raamatukogu arengukava I lugemine.

Lõpetada arengukava I lugemine.

Volituse andmine.

Volitada viieks aastaks Maa-ametit teostama aadressiandmete süsteemi infosüsteemis muudatusi.

Mida tähendab elektrituru avanemine?

Juba vähem kui 8 kuu pärast lõpeb Eestis elektrimüügi monopoli ajastu. See tähendab tarbijale vabadust otsustada, millisel elektrimüüjalt elektrit osta.

Selle eest, et Teie kodusse jõuaks elektrienergia, hoolitseb edaspidi kaks teenusepakkujat. Üks müüb elektrit, teine osutab aga võrguteenus, mida on tarvis elektri transpordiks. Praegu on elektri müük ja võrguteenus teineteisega hästi tihedalt põimunud, kuid avatud elektriturul see muutub. Ühe teenuse puhul tekib konkurents ja valikuvõimalus, teine jääb aga endiselt loomulikuks monopoliks.

Oluline on teada, et elektrituru avanemine puudutab elektriarvest vaid elektrienergia osa. Võtame näiteks Eesti Energia koduklientide keskmise elektriarve, mis on ligi 26 eurot. Sellest pea 11 eurot moodustab võrguteenus, 7 eurot maksab elekter ise ning 8 eurot läheb maksudeks ja tasudeks Eesti riigile. 2013. aastast tekib konkurents just elektrienergia osale. See tähendab, et kliendid saavad valida endale meelepäraseima müüja, kellelt elektrit osta. Ühtlasi asendub 2013. aastal riiklik elektri hind turuhinnaga, mis tekib elektribörsil ja mille kujunemisel räägivad kaasa Läänemere piirkonna 350 suurimat elektritootjat ja -müüjat.

Täna on turu täieliku avanemiseni jäänud mõni kuu ning just praegu on õige hetk end avatud elektrituru ja eesolevate muudatustega kurssi viia. Hea stardikoht on Eesti Energia koduleht www.energia.ee.

Puhkused

Abivallavanem **Katrin Sarapuu** 02. – 22.07.
Vallasekretär **Ludmilla Träder** 18.06. – 01.07. ja 09. – 22.07.
Peraamatupidaja **Inge Elissaar** 12. – 27.06. ja 16. – 29.07.
IT-spetsialist **Jüri Pihel** 22.06. – 31.07.
Registripidaja **Liana Vaino** 25.06. – 05.07.
Asjaajaja **Maire Türrpuu** 02. – 08.07.
Maandünik **Kalle Viin** 02. – 22.07.
Raamatupidaja **Kulla Nabbi** 02. – 31.07.
Lastekaitse- ja peretööspetsialist **Larissa Babõnina** 16. – 29.07.

Vallavalitsuse istungid

18. MAI

Raha eraldamine omafinantseerimise fondist.

Eraldada omafinantseerimisfondist projekti „Erivajadustega inimeste teabepäevad“ kaasfinantseeringuks 84 eurot.

23. MAI

Projekteerimistingimuste väljastamine alajaama rekonstrueerimiseks.

Väljastada projekteerimistingimused alajaama rekonstrueerimiseks Kõrgessaare aleviku Kõrgessaare sadama maaüksusel.

Ehitusloa väljastamine ehitise püstitamiseks.

Väljastada ehitusloa vaadetorni püstitamiseks Reigi küla Kastani maaüksusele.

Kasutusloa väljastamine elektriühenduse rajamisel.

Väljastada kasutusloa Tahkuna 10 kV haruliini rajamisel.

31. MAI

Toimetulekutoetus.

Lubada välja maksta maikuu toimetulekutoetus 13 taotlejale summas 1498 eurot ja 29 senti.

Raha eraldamine omafinantseeringu fondist.

Eraldada omafinantseerimisfondist projekti „KooS läbi ühiste tegevuste“ kaasfinantseeringuks 90 eurot ning Kõpu külade päeva kaasfinantseeringuks 37 eurot.

Kinnisasja jagamine.

Nõustuda Paope külas Siimu kinnistu jagamisega.

Projekteerimistingimuste väljastamine elamu rekonstrueerimiseks.

Väljastada projekteerimistingimused elamu rekonstrueerimiseks ja laiendamiseks Meelste küla Tänavasuu maaüksusel.

Projekteerimistingimuste väljastamine tuulegeneraatori püstitamiseks.

Väljastada projekteerimistingimused 10 kW tuulegeneraatori püstitamiseks Reigi küla Ööbiku maaüksusele.

Ehitusloa väljastamine elektriühenduse rajamiseks.

Väljastada ehitusloa Suureranna küla Andru maaüksusel elektrivarustuse rajamiseks.

Ehitusloa väljastamine elamu laiendamiseks ja rekonstrueerimiseks.

Väljastada ehitusloa elamu rekonstrueerimiseks Luidja küla Jaska maaüksusel.

Väljastada ehitusloa elamu laiendamiseks ja rekonstrueerimiseks Meelste küla Tänavasuu maaüksusel.

Kasutuslubade väljastamine.

Väljastada kasutusloa ehitiste rajamisel ja püstitamisel Tahkuna küla Tahkuna kordoni maaüksusele alljärgnevalt:

Kasutusloa nr 155 vaatlustorni püstitamisel;
Kasutusloa nr 156 piirikontrollihoone püstitamisel;

Kasutusloa nr 157 memoriaalpargi rajamisel;
Kasutusloa nr 158 eksponaatide aluste püstitamisel.

Kirjaliku nõusoleku väljastamine lipuplatsi rajamiseks.

Väljastada kirjalik nõusolek lipuplatsi rajamiseks Kõrgessaare aleviku Kõrgessaare sadama maaüksusel.

Detailplaneeringute teated

Kõrgessaare Vallavalitsuse 23.mai 2012 korraldusega kehtestati Koduspe küla Tooma maaüksuse detailplaneering vastavalt DAGOpen OÜ Projektbüroo tööle. Koostatud detailplaneering näeb ette ehitusõiguse määramise olemasoleva hoonestusega krundile abihoonete ja nendega seotud taristu püstitamiseks. Detailplaneeringu avaliku väljapaneku perioodil ettepanekuid ega vastuväiteid ei esitatud.

Kõrgessaare Vallavalitsuse 31.mai 2012 korraldusega võeti vastu Koduspe küla Meretooma maaüksuse detailplaneering. Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on ehitusõiguse määramine elamu ja abihoonete püstitamiseks. Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 02.-15.juuli 2012. Avaliku väljapaneku perioodil on planeeringuga võimalik tutvuda Kõrgessaare vallamajas ja kodulehel.

Kõrgessaare Vallavalitsuse 31.mai 2012 korraldusega võeti vastu Paope küla Luigela ja Luigeranna maaüksuste detailplaneering. Detailplaneeringuga nähakse ette olemasolevate maaüksuste piiride muutmist ning ehitusõiguse määramine elamu ja abihoonete püstitamiseks. Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 02.-15.juuli 2012. Avaliku väljapaneku perioodil on planeeringuga võimalik tutvuda Kõrgessaare vallamajas ja kodulehel.

Kõrgessaare Vallavolikogu 08.juuni 2012 otsusega kehtestati Tahkuna küla Tahkuna Tuuliku maaüksuse detailplaneering vastavalt DAGOpen OÜ Projektbüroo tööle. Koostatud detailplaneering näeb ette krundile ulatava ranna ehituskeeluvööndi vähendamise ja ehitusõiguse määramise. Detailplaneeringu elluviimise järel on maaüksusele võimalik rajada puhkeala ning tuule-energeetika temaatiline ekspositsioon. Detailplaneeringu avaliku väljapaneku perioodil ega avalikul arutelul ettepanekuid ega vastuväiteid ei esitatud.

Kõrgessaare Vallavolikogu 08.juuni 2012 otsusega kehtestati Kalana küla Kaplisääre maaüksuse detailplaneering vastavalt DAGOpen OÜ Projektbüroo tööle. Koostatud detailplaneering näeb ette olemasoleva krundi jaotamise elamu ja ärimaa sihtotstarbega krundiks ning kruntidele ehitusõiguse määramise. Detailplaneeringu avaliku väljapaneku perioodil ega avalikult arutelul ettepanekuid ega vastuväiteid ei esitatud.

Kõrgessaare Vallavolikogu 08.juuni 2012 otsusega kehtestati Kalana küla Ristna jahisadama ja Kaplisääre maaüksuse detailplaneering vastavalt DAGOpen OÜ Projektbüroo tööle. Koostatud detailplaneering näeb ette krundipiiride määramise ja ehitusõiguse määramise jahisadama rajamiseks. Detailplaneeringu avaliku väljapaneku perioodil ettepanekuid ega vastuväiteid ei esitatud.

Kõrgessaare Vallavolikogu 08.juuni 2012 otsusega kehtestati Mägipe küla Indreku maaüksuse detailplaneering vastavalt FE Arhitektid OÜ tööle. Koostatud detailplaneering näeb ette krundi ehitusõiguse määramise. Detailplaneeringu elluviimise järel on maaüksusele võimalik rajada muuseumihoone ja erinevaid vaba-aja tegevusi võimaldav puhkeala. Detailplaneeringu avaliku väljapaneku perioodil esitatud ettepaneku ja avaliku arutelul tulemusel viiakse detailplaneeringusse sisse muudatus planeeritava piirde tüübi ja kõrguse osas.

Kõrgessaare Vallavalitsuse 14.juuni 2012 korraldusega võeti vastu Koduspe küla Laasiniidi maaüksuse detailplaneering. Koostatud detailplaneering näeb ette olemasoleva hoonestatud krundi jaotamise ja ehitusõiguse määramise uue elamu ja abihoonete püstitamiseks. Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 02.-15.juuli 2012. Avaliku väljapaneku perioodil on planeeringuga võimalik tutvuda Kõrgessaare vallamajas ja kodulehel.

KÕRGESSAARE VALLA TEATAJA

Omaavalitsuse infoleht

Toimetaja Tarvo Malk

Telefon: 4622487; 5200908

e-mail: tarvomalk@gmail.com

Vallavolikogu õigusaktide eelnõud, vastuvõetud vallavalitsuse korraldused ja määrused ning vallavolikogu otsused ja määrused on avalikustatud valla kodulehel www.korgessaare.ee

Kõrgessaare Vallavolikogu ja Kõrgessaare Vallavalitsuse liikmete majanduslike huvide deklaratsioonid 2011

Alljärgnevat majanduslike huvide deklaratsioonid on esitanud Kõrgessaare Vallavolikogu ja Kõrgessaare Vallavalitsuse liikmete poolt „Korruptsioonivastase seaduse“ alusel ja avalikustatakse juhitudes seaduse § 15 lõike 3-5 ja vastavalt Kõrgessaare Vallavolikogu 13.05.2011 määrusele nr 33 „Korruptsioonivastase seaduse rakendamise kord“. Deklaratsioonid avaldatakse vastavalt „Korruptsioonivastase seaduse“ lisas 1 kinnitatud majanduslike huvide deklaratsiooni vormile.

1.Ees- ja perekonnanimi; 2.Isikukood (ei avalikustata); 3.Ametikoht; 4.Asutus (töandja); 5.Ametipalga aste ja ametipalk; 6. Kinnisvara (kuni kinnistusraamatusse kandmiseni ka ehitised ja nende osad, deklareeritakse ka pooleliolevad ehitised, ühis- ja kaasomandis oleva vara puhul näidatakse ametisiku osa selles); 7.Registrisse kantud autod, vee- ja õhusõidukid; 8.Aktsiad, osad ja muud väärtpaberid; 9.Pangaarved (pank, arve liik ja nende arv); 10.Võlad pankadele ja teistele eraõiguslikele isikutele, kui võlg ületab kuue kuu ametipalga või 3500 eurot, kui ametikohal ametipalka ei maksta; 11.Muud varalised kohustused, mille suurus ületab deklareerimise ajal eelmise kuue kuu kuupalga või 3500 eurot, kui ametikohal ametipalka ei maksta (liisingud, käenduslepingud, hüpoteegid jms) 12.Muud regulaarsed tulud.

Kõrgessaare Vallavolikogu liikmed

1.**AILI KÜTTIM**, vallavolikogu esimees on esitanud MHD siseministeriumile
1.**ARTUR VALK** 3.Kõrgessaare Vallavolikogu liige 4.Kõrgessaare Vallavolikogu 5.Ei ole 6.Ei oma 7.Ei oma 8.Ei oma 9.Swedbank hoiuarve 10.Ei ole 11.Ei ole 12.Kõrgessaare Vaba Aja Keskuse juhataja töötasu, Eesti kultuurkapitali Hiiumaa ekspertgrupi eksperditasu. 30.04.2012

1.**MATI KIIVIT** 3. Kõrgessaare Vallavolikogu liige 4.Kõrgessaare Vallavolikogu 5.Ei ole 6.Sireli maatulundus- ja ärimaa Suureranna külas 7.Sõiduauto Toyota 2004, sõiduauto Honda 2000 8.OÜ LMK Laht, Swedbank pensionifond 9.Swedbank 2 arvelduskontot, SEB 1 arvelduskonto 10.Ei ole 11.Hüpoteek kinnistule 12.Veterinaar- ja Toiduameti töötasu, Sotsiaalkindlustusamet pension, OÜ LMK LAHT palk, Eesti Haigekassa haigushüvitis. 26.04.2012

1.**TOIVO MÄND** 3.Kõrgessaare Vallavolikogu liige 4.Kõrgessaare Vallavolikogu 5.Ei ole 6.Kinnistu Tiigi 21 A Kärda, kinnistu Kõrgessaare vallas, kinnistu (abikaasade ühisvara) Vahtra Pühalepa vallas, kinnistu (abikaasade ühisvara) Kütüni Pühalepa vald, kinnistu (abikaasade ühisvara) Teeristi Pühalepa vald 7.veoauto YAZ 1987, sõiduauto Opel Omega 1989, sõiduauto Hyundai H1 2005 8.OÜ Kapastu, OÜ Raander, Hiiumaa TÜ 9.Swedbank 2 arveldusarvet 10.Ei oma 11.Ei oma 12.AS Saarte Liinid töötasu. 11.04.2011

1.**SIIM RÄTSEP** 3.Kõrgessaare Vallavolikogu liige 4.Kõrgessaare Vallavolikogu 5.Ei ole 6.Kinnistu Hirmuste külas Kõrgessaare vallas 7.Sõiduauto Ford Focus 2005 8.Sõru Paat OÜ osalus 100%, Ristnaotsa OÜ osalus 24% 9.Sampo Pank arveldusarve 10.Sampo Pank 1158176.-krooni 11.Sõiduauto kasutusrendileping 12.OÜ Ideal töötasu, Lapsehoiduspühkus. 30.04.2011

1.**IVO MÄND** 3. Kõrgessaare Vallavolikogu liige 4.Kõrgessaare Vallavolikogu 5.Ei ole 6.Katastriüksus Tööstuse tee 45A, maatulundusmaa Kõrgessaare vallas 7.Sedaan Ford 1987, Madel Volkswagen 1989, Luukpära Volkswagen 1988 8.Ei ole 9.Swedbank arveldusarve 10.Ei ole 11.Ei ole 12.Hiiumaa Ametikooli töötasu, Kõrgessaare Vallavalitsuse töövõtuleping, FIE ettevõtlustulu. 26.04.2011

1.**ENDEL EVERT** 3.Kõrgessaare Vallavolikogu liige 4.Kõrgessaare Vallavolikogu 5.Ei ole 6.Kinnistu(7) Kõrgessaare vallas, (2) Emmaste vallas, (2) Viljandi maakonnas, Kinnistu Tallinnas (1). 7.Ei ole 8.OÜ Ewent osakud 9.Swedbank arveldusarve 10. Ei ole 11.Ei ole 12. OÜ Ewent töötasu. 04.04.2011

1.**ANDRUS ROOSA** 3.Kõrgessaare Vallavolikogu liige 4.Kõrgessaare Vallavolikogu 5.Ei ole 6.Korter Kärda 7.Sõiduauto Volkswagen Passat 1993 8.Ei ole 9.SEB arvelduskonto 10.SEB eluasemelaen 11.Ei ole 12.Lääne Prefektuuri töötasu. 26.04.2011

Kõrgessaare Vallavalitsuse liikmed

1.**JAANUS VALK** 3.Kõrgessaare vallavanem on esitanud MHD siseministeriumile.

1.**KATRIN SARAPUU** 3.Kõrgessaare abivallavanem 4.Kõrgessaare Vallavalitsus 5. 905.-eurot 6.Ei ole 7.sõiduauto Seat Alhambra 1999 8.Ei ole 9.Swedbank 1 arvelduskonto, SEB 1 arvelduskonto 10.Swedbank 11.Ei ole 12.Ei ole. 30.04.2012

1.**LINDA KIIVIT** 3.Kõrgessaare Vallavalitsuse liige 4.Kõrgessaare Vallavalitsus 5.655.-eurot 6.Ei ole 7.sõiduauto Kia Rio 2004 8.Swedbank Pensionifond 9.Swedbank 2 arvelduskontot 10.Ei ole 11.Swedbank liising. 26.04.2012

1.**KALLE VIIN** 3.Kõrgessaare Vallavalitsuse liige 4.Kõrgessaare Vallavalitsus 5.652.-eurot 6.Kinnistu NIIDU Isabella külas; kinnistu METSA Reigi külas 7.sõiduauto Chrysler 2006 8.Ei ole 9.Swedbank 1 arvelduskonto 10.Ei ole 11.Ei ole. 27.04.2012

1.**INGE ELISSAAR** 3.Kõrgessaare Vallavalitsuse liige 4.Kõrgessaare Vallavalitsus 5.760.- eurot 6.Ei ole 7.mootorratas Aprilia Pegaso 20000 8.Ei ole 9.Swedbank 2 arveldusarvet, SEB 1 arveldusarve 10.Ei ole 11.Ei ole. 27.04.2012

Lauka kooli tegemised 2011/2012 õ.-a. II poolaastal

Aeg kulgeb kiiresti. Juba ongi läbi 35 õppenädalat ehk 175 õppepäeva. 1.-8 klass naudivad suvepuhkust, ainult 9.klass teeb lõpueksameid.

Jaanuarikuu vallalehes kirjutasin esimese poolaasta tegemistest, siis nüüd annan ülevaate sellest, mida tegime teisel poolaastal.

Meie koolis on toimunud huvitavaid kontserte ja loenguid. Esinemas on käinud Eesti Kontserti poolt korraldatud koolikontsert „Klassikast saab läbi džassi pop või kas või hip-hop ehk Ära ela raamis... Õpi pilli mängima!“ Antti Kammiste ja Madis Kari eestvedamisel ning Soomest Espoo linnast käisid meie koolis esinemas kandleansambel Käenpiiat.

Loenguid on toimunud päris palju. Paide poltseinike väga vajalik loeng noortele „Turvaliselt siia sinna“. Veel on olnud loengud „Interneti turvalisusest“ (DigiTiiger), vägivallast, esmaabist, liiklusest. Eesti presidendi poolt algatatud „Tagasi kooli“ projektiga käis meie koolis esinemas Kadi Laid, kes tutvustas õpilastele sugupuu uurimist. Suured tänud loengupidajatele, kes te tuletate ikka ka saarele esinema.

Ka üritusi on meil olnud sel poolaastal piisavalt: sõbranädal, vabariigi sünnipäevanädal, emakeele nädal, südamenädal, loodusenädal ja lisaks veel maakondlikud üritused. Tore oli sisutihe südamenädal, kus lastele õpetas esmaabi Kõrgessaare Perearstikeskuse pereõde Kady Ruus, toimus plakatite joonistamise võistlus, tervisetund õues, viktoriin. Tundides pöörati rohkem tähelepanu oma tervisele ning tervislükule tootumisele.

Meil toimub koolis viktoriinisari kahes vanuseastmes. Maikuu oli viimane viktoriin ja punkte kokku lüües tuli 1. - 4. klassi arvestuses võitjaks võistkond „Steven“ (Steven Ruus, Henri Lilp, Robin Lehtla), 5.-9. klassi arvestuses võistkond „HHÜK“ (Agnes Saagim, Anneli Jaanus, Kertu Jalakas, Johanna Käär).

18.-19. mail osales meie kooli õpilane Kaija Kokkota vabariiklikul bioloogia olümpiaadil, kus ta saavutas **II.koha**. Suur kiitus Kaijale ja tema juhendaja-õpetajale Krista Rannastile.

Maikuu toimus maakondlik kunstisõpetuse olümpiaad, Johanna Käär - I koht, Agnes Saagim - II koht, Siim Otsak - III koht. Juhendaja õpetaja Tarvo Malk.

5.- 6. klass osales Läänemaal „Kaitse End ja Aita Teisi“ võistlusel. Osalesid Läänemaa ja Hiiumaa koolid. Õpilased ütlesid ürituse kohta, et see oli neile vajalik ja põnev. Enne kui võistlusele mindi, käisid õpilasi koolitamas ka politsei, päästeamet ja pereõde. Programm koosnes teoreetilisest ja praktilisest osast. Koolituse läbinud noor inimene oskab nüüd aidata teisi nii, et oleks tagatud enda ohutus. Ta teab, kuidas tulekahju ennetada, ja oskab tulekahju korral õigesti käituda. Talle on selgeks saanud ohutu ujumise põhitõed ja ta oskab tegutseda, kui märkab uppujat. Ta käitub liikluses õigesti ja teab, millal helistada hädaabinumbri 112 või millal pöörduda politsei poole. Ta oskab peatada verejooksu, aidata põletuse või luumurru korral.

Maakondlikel spordivõistlusel osalesid ka meie kooli tublimad sportlased. Häid kohti oma vanuseklassis saavutasid Robin Niidas - I koht (60 m jooks), Illi koht (kaugushüpe), Anni Kark - I koht (pallivise), Kenet Vaino - II koht (kaugushüpe). Osaleti ka heategevuslikul teatejooksul. Kärdas. Sportlikku joont aitavad meie koolis üleväl hoida õpetajad Luule Leiger ja Tarvo Malk.

„Metsapostkaart 2012“ vabariiklikul konkursil tunnustati Vootele Jaanus tööd, juhendaja õp. Luule Heiste.

„Laulukaruselli“ saates võistles 2.klassi õpilane Raigo Rako, juhendaja õp. Helgi Kaibald.

Looduskonverentsil „Kodukoha loomad“ esitleti ja kuulati töid 1.-7.klassini. 8. klass tegid üleminekueksamina uurimustöid, huvitavamad olid Kõrgessaare vallaga seotud tööd. Töid on võimalik vaadata ka kooli raamatukogus.

Õpetaja Siret Lahemaa juhendamisel 5.-6.klass katsetasid ITEC projekti raames tuleviku kooliõpistenaariumit, mille käigus valmisid õppematerjalid algklassidele. Vahva kogemus oli õpilastel Skype kaudu anda intervjuud vabariiklikule projektkoordinaatorile.

1. juunil, lastekaitsepäeval, on meie koolis ilus traditsioon - direktori vastuvõtt tublidele õpilastele ja nende vanematele. Tublid on lapsed, kes õpivad viitele ja neljale. Neid on koolis päris palju: 83 õpilast 38 ja kiituskirjaga lõpetasid 5 õpilast- Anni Kark ja Merili Tursk (2.kl), Mark Rako (3.kl), Teele Reitav ja Jandre Savenkov (4.kl). Vastuvõtule eelnes väike kontsert koolimajas. Edasi suunduti sööklasse, kus meie kokk Aimi Aromatova oli katnud väga ilusa laua.

Kool lõppes meil 4. juunil, kui kõigepealt käisime kogu kooliga matkamas Tõrvaninal ja pärast jagasime tunnistused-auhinnad koolis.

Ees on ootamas tore ja pikk puhkus. Loodame, et ka ilmad lähevad soojemaks, et saaks ka ujuma minna. Kui „akud“ on täis laetud, siis septembris ongi algamas uus kooliaasta, mis on pikk ainult 175 õppepäeva!

Ilusat suve kõigile ja PÄIKEST!

Aave Kark
Lauka kooli huvijuht

Meenutades Sulev Nõmmikut

(9. juuni 2012 Reigi pastoraadis)

Nõmmikult küsiti: **“Kas teile meeldib, kui kogu rahvas tunneb teid?”**

Nõmmik vastas: **“Kui see tõepoolest nii oleks, mis jääks mul siis muud üle, kui südames soovida, et ta mind niipea ei unustaks.”**

Ja inimesi, kes teda ei ole unustanud, on tõesti palju. Reigi pastoraadi saal oli sel suvesombusel pärastlõunal rahvast täis. Meenutamas ühiselt meest, keda mäletatakse eelkõige kui naljameest, kuid kes oli lisaks tantsija, näitleja, lavastaja, režissöör, sama hästi võinuks olla ka kirjanik, kuid eelkõige oli ta üks suure ja hea südamega inimele meie hulgas.

Sulev Nõmmik sündis 11. jaanuar 1931 Tallinnas, suri 28. juuli 1992 Kuressaares. See kuidas ta ikka täpselt juurtelt hiidlane on, oli ürituse ajaks huviliste jaoks sugupuuna kõigile tutvumiseks üles joonistatud.

Oma kogemusi, meenutusi jagasid kokkutulnutega Arne Mikk ja Ines Aru. Ilus ja valus oli natuke, neid kuulates.

«Noh, head aega siis!» tavatses Ärni-Nõmmik oma sõnavõtu lõpetada. Tegelikult pole Uduvere Ärni Sulev Nõmmiku loodud – algselt kirjutas Eesti Raadio põllumeestesaadetele tekste Tartumaa ajakirjanik Harry Abel. Peagi aga kujunes Ärni Sulev Nõmmiku teine mina. «Kust king pigistas, sellest ta Ärnina rääkis,» meenutab abikaasa Alii. Nõmmik on maininud, et Ärnil lubati öelda palju sedagi, mida Sulev Nõmmik ei saanud endale lubada. Nõmmiku sõnul rääkis Kärna-Ärni saksa-setu-hiiu segakeelt.

Kokkusaanud said videoarhiivmaterjalide vahendusel taas vaadata-kuulata Nõmmikut Kärna-Ärnina, näha teda tantsimas koos Ervin Abeli ja Vello Viisimaaga rahvaste tantsu, kuulata Eesti raadio arhiivmaterjalide vahendusel Sulevi enda humoorikaid mälestusi oma õpingutest, tööst teatrist, balletist, estradil esinemisest. Eriüldisena astus üles Jaanus Kõrv, kes alguses rääkis ära loo, miks ja kuidas ta Sulev Nõmmikule mälestuseks lõi Küla-Karla tegelaskuju. Ning et asi ikka oleks nii kuis peab, siis Küla-Karlagi jagas publikuga oma muljeid elust enesest.

Ühiselt sai lahti seletatud ka S. Nõmmiku lemmik võõrsõna: apoteoos. Vaadake Teiegi järgi, mis see ikka täpselt tähendab. Kokkusaamise nõ ametliku osa pastoraadis lõpetas Sulev Nõmmiku väga musikaalsete sugulaste kontsert. See oli väga-väga kaunis!

Meenutusürituse lõpuks olid Sulev Nõmmiku sugulased ette valmistanud maitsvate suupistetega kohvilaua. Saalis oli võimalik vaadata suurelt ekraanilt Sulevi lühinalju ning filmi “Mehed ei nuta”. Üleval oli Eesti Kultuurkapitali rahalise toetuse abil valminud fotonäitus Sulev Nõmmikust. **Fotonäitust saab kuni augusti lõpuni vaadata ka Kõrgessaare vallamaja fuajees.**

Aitäh Teile kallid Maimu, Taimi, Sirje, Mart ja kõikidele abilistele ning Sulev Nõmmiku sugulastele, kes te aitasite üritust ette valmistada ja läbi viia!

Loodan, et meil on taas põhjust üheskoos midagi toredat ette võtta väärtustamiseks Sulev Nõmmiku mälestust.

Katrin Sarapuu

Artikli terviktekst valla kodulehel:
www.korgessaare.ee

Kõrgessaare Algkooli rajamine

See oli 1961.a augustis, kui otsustati tollaegse ühe Hiiu-maa suurema majandi, kolhoosi Hiiu Kaluri eestvedamisel Viskoosa kiiresti kasvavasse asulasse algkool avada. Algastme lapsi jätkus seal kahe klassiruumi täitmiseks. Lähim kool asus Laukal, üle 4 km kaugusel.

Minu abikaasale anti kalakombinaadist 2-toaline korter, kuna ta lahkus Lauka kooli direktori kohalt ja asus tööle kalakombinaati. Mina sattusingi niimoodi avatava kooli juhataja kandidaadiks. Teiseks õpetajaks kutsusid oma endise pinginaabri Elvi Kingsepa, kes oli senini Ühtri Algkooli juhataja olnud. Tal oli algkooli juhtimise praktika olemas ja häid näpunäiteid seega jagada. Juhatajaks ei nõustunud ta hakkama, jättes selle mulle täiesti uueks katsumuseks.

Kooli kasutada anti ühe korterelamu alumisel korrusel 2 tuba klassiruumideks ja väike abiruum õpetajate toaks. Mäletan, et valisime Elviga, milline nimi koolile anda. Üksmeelselt leidsime, et Kõrgessaare Algkool on parim, kuigi kool asus mitte Kõrgessaares vaid Viskoosas. Koostasime õpilaste nimekirjad ja komplekteerisime liitklassid. I ja III klass jäid mulle ning II ja IV klass Elvile juhatada. Jagasime tööülesanded ning tunnid.

Kui ruumidest oli ülevaade olemas, algas nende sisustamine. See töö jäi augusti viimasele nädalale. Puski kool oli just likvideeritud ning haridusosakonnast sain loa sealsest inventarist osa ära tuua. Tellisin Esimese Mai kolhoosist veoauto ja koos autojuhi Alfred Jõelega vedasime Puskilt Viskoosasse vajaminevad koolipingid, klassitahvlid, lauad ja toolid.

Ühe koormaga kõik ära ei mahtunud, käisime kaks koda. Sain Puskilt (vist) isegi ühe vana akordioni ja koolikella, mida helistada. See oli vana puuvarrega, aga tundide algust ja lõppu ometi tähistada aitas. Vist ühe gloobuse sain ka, muid õppevahendeid sealt saada polnud.

Uue loodava kooli ruumides veevärki ega tualettruume polnud. Üle õue kraavi ääres oli laudadest ehitatud 2-kohaline käimla, mida kasutasid ka teised majaanikud. Saime veepaagi jooginõuks ja ämbrid tahvilapi pesemiseks. Mingeid mugavusi polnud. Plussiks oli see, et õpilastel olid kodud ainult mõnesaja meetri kaugusel. Võileiba söime suurel vahetunnil klassiruumides, muust toitlustamisest ei saanud juttugi olla.

Kuidas kulges kooli avamine ja esimene koolipäev, sellest mu mälu midagi avaldamast. Keegi rajoonist kohal ei käinud, kalakombinaadi esindaja võttis sõna. Kahjuks täpselt ei mäleta, kas see oli Vjateslav Vakker või keegi teine. Igatahes pidulik meeleolu küll valitses ja I klassi astujad said õnnitlused õpilasteks saamise puhul.

Klasside päevaraamatud ja õpilaspiletid sain paar nädalat hiljem Kärdla haridusosakonnast kätte. Koolitöö alguseks polnud neid seal veel. Töötajate palga järele pidin ka kord kuus Kärdlasse sõitma.

Algul ei leidnud ma koolile koristajat. III ja IV klassi õpilased olid väga agarad peale tunde toimu pühkima ja isegi põrandaid pesema. Nii tulime toime, kuni leidsin inimese, kes oli nõuks koolitädiks tulema.

Oktoobri keskel (1961) lahkus Hiiu-maalt töölt augustis Lauka kooli direktoriks tulnud Harri Mutso. Hiiu-maa Rajooni TSNTK esimees Voldemar Tasane nõudis, et mu abikaasa läheks tagasi Lauka kooli direktoriks ja et kalakombinaadi direktsioon ta töölt vabastaks. Nõukogude võimu vastu keegi ei saanud hakata. Pidime korteri vabastama ja mina koos abikaasaga läksin samuti tööke tagasi Lauka kooli.

Eha Remmelkoo

Augustis 2010

Kõrgessaare Algkooli kokkutulek

Head koolikaaslased ja õpetajad, kes Te õppisite ja töötasite KÕRGESSAARE ALGKOOLIS (1961 - 1971), ootame Teid kooli kokkutulekule laupäeval, 21. juulil 2012 kell 12.00 Kõrgessaare mõisapargis.

Meenutame vanu aegu. selleks võta kaasa pildimaterjali ja mälestusesemeid, mis meenutavad kooliaega.

Kaasa võta piknikukorv. Osalustasu 5 eurot saab tasuda kohapeal.

Osavõtust teatada Krista Luugile aadressil kristaluuk@gmail.com või telefonil 5239596

LAUKA PÄEVAKESKUSE TEATED

28. juunil eakate ja päevakeskuse noorte väljasõit Emmaste valda, pärast piknik (võta enda tarbeks pikniku jaoks midagi kaasa). Osavõtusoovist anda teada Lauka Päevakeskuse telef.4693712; Heli 53339472 või Liisi 56713773. Transport MS Reisid: 9.00 Pihla, Rootsi; 9.15 Lauka, 9.20 Viskoosa.

*****

Juulikuus juuksuriteenust ei ole

Käeliste tegevuste õppepäevad

Kõrgessaare puuetega noorte klubi Vikerkaar Kohaliku omaalgatuse programmist rahastust saanud projekti

Pildil: Seepide tegemine

“Koos läbi ühiste tegevuste” raames toimus noorte ja eakate ühine õppepäev käsitööseepide valmistamiseks. Seepide tegemiseks sulatati vesivannil seebimass, millele lisati aroomiõli ja soovitud värvaine. Saadud segu valati tahkumiseks erinevate kujudega silikoonvormidesse. Valmisid värviküllased lõhnavad seebid. Järgmine kord, s.o. **26 juunil kell 11.00, toimub õppepäev fimotehnikas ehete tegemiseks.**

Projekti juht **Liisi Aron**

TEADE

Vallamajas on suur valik naiste suvekingi nr 36,37,38,39. Lasteriideid on ka pakkuda.

Kes on huvitatud, tulge vaatama!

Asjad on tasuta.

Tore oleks, kui helistate ette telefonil 506 4565.

**11.augustil 2012
Lauka- Reigi piirkonna külade
IV kokkutulek
Kurisu külas.**